

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Iwona Koper

SSA Jan Kremer

w sprawie z powództwa Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko S. L. i Ł. P.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 grudnia 2010 r.,

zażalenia strony powodowej

na postanowienie o kosztach procesu zawarte w punkcie III wyroku

Sądu Apelacyjnego z dnia 5 lutego 2010 r., sygn. akt I ACa (..),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 5 lutego 2010 r. Sąd Apelacyjny w pkt 1. oddalił apelację pozwanego S. L. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 19 sierpnia 2009 r., zasądającego na rzecz powódki Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji „(...)” S.A. w W. kwotę 229.743,13 zł i oddalającego powództwo co do kwoty 229.743,13 zł, oraz w pkt 3. postanowił nie obciążać pozwanego kosztami postępowania apelacyjnego. W uzasadnieniu wyroku Sąd drugiej instancji wskazał, że sytuacja życiowa i majątkowa pozwanego, będąca podstawą postanowienia Sądu Okręgowego w G. o zwolnieniu go od kosztów sądowych w całości, uzasadniała zastosowanie art. 102 k.p.c.

Postanowienie o kosztach zawarte w pkt 3. wyroku zaskarżyła zażaleniem powódka, żądając jego uchylecia i przekazania w tym zakresie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie jego zmiany i zasądzenia od pozwanego na jej rzecz kwoty 5.400 zł. Ponadto wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych. Powódka zarzuciła Sądowi drugiej instancji błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie następujących przepisów: art. 98 k.p.c. przez niezasądzenie na jej rzecz od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, art. 227 k.p.c. przez nieprzeprowadzenie dowodu na okoliczność aktualnej sytuacji finansowej pozwanego, art. 102 k.p.c. przez przyjęcie, że istnieją podstawy do nieobciążania pozwanego powyższymi kosztami oraz art. 328 § 2 k.p.c. przez niewskazanie w uzasadnieniu wyroku faktycznej podstawy rozstrzygnięcia o tych kosztach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Podniesiony przez żalącą zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. nie jest zasadny. Chociaż uzasadnienie wyroku Sądu drugiej instancji w części odnoszącej się do zaskarżonego postanowienia nie podaje wprost okoliczności przemawiających za zastosowaniem art. 102 k.p.c. i zawiera jedynie odesłanie do podstawy faktycznej postanowienia Sądu pierwszej instancji „o zwolnieniu pozwanego od kosztów sądowych w całości”, to jednak nie budzi wątpliwości, że w ten sposób Sąd drugiej instancji wskazał na okoliczności przyjęte za podstawę postanowienia Sądu pierwszej instancji z dnia 3 listopada 2009 r. zwalniającego pozwanego od opłaty od wniesionej przez niego apelacji. W rozpoznawanej sprawie odnośnie do pozwanego i zwolnienia go od kosztów sądowych wydane zostało bowiem tylko to jedno postanowienie. Natomiast treść uwzględnionego tym postanowieniem wniosku o zwolnienie i dołączonych do tego wniosku dokumentów (wobec braku uzasadnienia tego postanowienia) jednoznacznie wskazuje na nadzwyczajne okoliczności przemawiające za zwolnieniem pozwanego od opłaty od apelacji, tj. uprowadzenie dziecka pozwanego, związane z tym poszukiwania podjęte przez pozwanego, stan zdrowia dziecka po jego odnalezieniu, oraz wypadek, którego doznała żona pozwanego. Możliwa jest zatem kontrola instancyjna zaskarżonego postanowienia, więc należy przyjąć, że uzasadnienie zaskarżonego postanowienia spełnia wymogi przewidziane w art. 328 § 2 w zw. z art. 361 k.p.c.

Skoro Sąd drugiej instancji wskazał, choć pośrednio, na powyższe okoliczności przemawiające za zwolnieniem, to niewątpliwie uznał je za udowodnione i za aktualne

również w chwili zamknięcia rozprawy apelacyjnej. Okoliczności te nie były przez powódkę kwestionowane, zatem mogły zostać udowodnione zgodnie z art. 230 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Stąd podniesiony przez żalącą zarzut polegający na nieprzeprowadzeniu dowodu na istnienie okoliczności przemawiających za nieobciążaniem pozwanego kosztami postępowania apelacyjnego nie jest zasadny.

Za niezasadne uznać należy także podniesione w zażaleniu zarzuty niewłaściwego niezastosowania art. 98 k.p.c. i niewłaściwego zastosowania art. 102 k.p.c. W ocenie Sądu Najwyższego wyżej wymienione okoliczności związane z sytuacją rodzinną pozwanego stanowią wystarczającą podstawę do przyjęcia, że w stosunku do niego zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek przewidziany w art. 102 k.p.c. Zatem zastosowanie tej normy przez Sąd drugiej instancji w rozpoznawanej sprawie zasługuje na akceptację.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.